

แนวทางในการประพฤติตนเองจริยธรรม

คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

โดย เทศบาลตำบลเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สาระสำคัญของประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔

ได้กำหนดให้พนักงานส่วนท้องถิ่นพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

ก. จริยธรรมหลัก

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่ง สถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตาม กฎหมายและตามท่านองค์กรของธรรม โปร่งใส และมีจิตสาธารณะ

(๓) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของการบริหารงานและการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการ ใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม

(๗) ตารางตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการรักษา เกียรติศักดิ์ของความเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีและดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข. จริยธรรมทั่วไป

(๑) ยึดมั่นในธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน

(๒) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ้มค่า และ ระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอธิราชศัยที่ดี

(๔) มุ่งบริการประชาชน และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้วยความ เป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๕) จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- (๖) ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้อง
ครบถ้วนและไม่ปิดเบื้อง
- (๗) เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- (๘) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
- (๙) ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้

คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๑

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
หลักการ ส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลัก ของประเทศไทย โดยการรักษาผลประโยชน์และ ชื่อเสียงของประเทศไทยชาติ การปฏิบัติตาม หลักศาสนา การเติดทุนรักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย	ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย เช่น ๑. แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ และยึดถือ ผลประโยชน์ของประเทศไทยเป็นสำคัญ ๒. ปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคง ของประเทศไทยชาติ ๓. ยึดมั่นและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราชและ อธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ ๔. ไม่แสดงออกในลักษณะการดูหมิ่น เหยียด หยาม หรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลาย ความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอัน เป็นการให้รายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อ ภาพลักษณ์ของประเทศไทย
คำอธิบาย ยึดมั่น หมายถึง ก. ยึดถืออย่างมั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ เช่น ยึดมั่นในหลักการ ยึดมั่นในตัวบุคคล ส่งเสริม หมายถึง ก. เกื้อหนุน ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ดีขึ้น สนับสนุน หมายถึง ก. ส่งเสริม ช่วยเหลือ อุปการะ พิทักษ์ หมายถึง ก. ดูแลคุ้มครอง รักษา หมายถึง ก. ระวัง เช่น รักษาสุขภาพ ดูแล เช่น รักษาทรัพย์สมบัติ, ป้องกัน เช่น รักษาบ้านเมือง สงวนไว้ เช่น รักษาไมตรี เติดทุน หมายถึง ก. ยกย่อง เชิดชูไว้เป็นที่เคารพ ต่อต้าน หมายถึง ก. ประท้วงต้านทานไว้สู้รบ ป้องกันไว้ ปฏิปักษ์ หมายถึง (๑) น. ฝ่ายตรงกันข้าม, ข้าศึก, ศัตรู (๒) ว. ที่ตรงกันข้าม เช่น ฝ่ายปฏิปักษ์	ยึดมั่น ในสถาบันหลักของประเทศไทย เช่น ๕. ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และ เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ๖. ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี ๗. ยกย่อง เชิดชู สถาบันพระมหากษัตริย์ ๘. ไม่แสดงการต่อต้าน หรือกระทำการอันอาจ เป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๒
ชื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกรักดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามท่านของคลองธรรม มีจิตสำนึกรักดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับ การตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน</p> <p>คำอธิบาย</p> <p>ชื่อสัตย์ หมายถึง ก. ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง ความซื่อสัตย์ (วิกิพีเดีย ๑๙ ก.ค. ๒๕๖๒) หมายถึง แรงมุ่นหนึ่งของศีลธรรม แสดงถึง คุณลักษณะทางบวกและคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความจริงใจ และความตรงไปตรงมา พร้อมด้วยความประพฤติตรง ตลอดจน การด่วนการโภก การคดโกง หรือ การลักขโมย เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ความซื่อสัตย์ ยังหมายถึง ความนำไว้วางใจ ความภักดี ความเป็นธรรมและ ความบริสุทธิ์ใจอีกด้วย ความซื่อสัตย์ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎข้อบังคับทั้งหลาย ไม่คดโกง ไม่ลักขโมย ไม่เอาของหลวงมาเป็นของตน แต่ความซื่อสัตย์ต่อกฎระเบียบหรือ</p>	<p>ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรักดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในงานหรืออาชีพของตน ตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่ และการนัดหมาย ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติหน้าที่ และพร้อมรับการตรวจสอบ รวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและ ชอบธรรม กล้ายอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจาก การกระทำการของตนเอง มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึง ประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และ พร้อมที่จะรับผิดเมื่อทำงานผิดพลาดและ ยินดีแก้ไข

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ข้อบังคับเท่านั้นอาจไม่เพียงพอ นักการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีจิตสำนึกรักความซื่อสัตย์อยู่ตลอดเวลา ไม่หาทางตีความ กฎหมายหรือข้อบังคับให้ตนเอองสามารถครอบครองได้</p> <p>สุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบ สุจริตใจ หมายถึง ว. บริสุทธิ์ใจ จริงใจ เช่น เข้าช่วยเหลือเด็กคนนั้นด้วยความสุจริตใจ ไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน</p> <p>มโนสุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบทางใจ มี ๓ อย่าง ได้แก่ ความไม่โลภอยากได้ของของผู้อื่น ๑ ความไม่พยายาม ๑ ความเห็นถูกตามทำงานของคลองธรรม ๑</p> <p>จิตสำนึกรักความซื่อสัตย์ หมายถึง น. ภาวะที่จิตตื้นและรู้ตัวสามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสานสมัพสหั้ง ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยกาย</p> <p>รับผิดชอบ หมายถึง ก. ยอมรับผลทั้งที่ดีและไม่ดี ในกิจการที่ตนได้ทำลงไปหรือที่อยู่ในความดูแล ของตน เช่น สมุหบัญชีรับผิดชอบเรื่องเกี่ยวกับ การเงิน</p> <p>ความรับผิดชอบ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง ความรับรู้ หรือความตระหนักในภาระหน้าที่ของตนว่ามีอะไรบางอย่าง มีขอบเขตมากน้อยเพียงใด และถ้ามีความผิดพลาดเกิดขึ้นก็จะต้องยอมรับผิด</p>	<p>๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อองค์กรที่สังกัด</p> <p>๗. อุดหนุนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ที่เย้ายวน โดยคำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรี</p> <p>๘. ไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับ ของหน่วยงานและของทางราชการไปใช้เพื่อ การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกรพ้อง</p> <p>๙. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาดโดยเร็วที่สุด</p> <p>๑๐. ให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา และให้ข้อมูลรายละเอียด ที่สมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอ</p> <p>๑๑. ไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการเพื่อไปทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับตนเองและครอบครัว</p> <p>๑๒. ระมัดระวัง ใส่ใจในการปฏิบัติงานเพื่อรักษาทรัพย์สินสาธารณะ และสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑๓. ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้ง การไม่ใช้สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือผิดกฎหมาย</p> <p>๑๔. ไม่เลี่ยงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบ ไม่กล่าวโหงผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด</p>

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ความพร้อมรับผิด (คู่มืออบรมวิทยากรการป้องกันทุจริต โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต”, สพฐ. และสำนักงานป.ป.ช.) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ของรัฐหน่วยงาน ซึ่งยึดหลักด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยคำนึงถึงความถูกต้องตามกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่แสดงถึงความพยายามในการปฏิบัติ หน้าที่อย่างเต็มความสามารถ</p>	๑๔. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจระมัดระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์สาธารณะ อย่างเต็มความสามารถ
<p>พฤติกรรมตามค่านิยมชื่อสัตย์รับผิดชอบ (รายงานการวิจัย กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่าง และ เครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนา พฤติกรรม ข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็ม ความสามารถด้วยการทุ่มเท กำลังกาย สติปัญญา และเวลาให้แก่ทางราชการ ปฏิบัติงานได้สำเร็จ ตรงตามกำหนดเวลา และตรงตามการนัดหมาย มีความเสียสละในการปฏิบัติงานที่บางครั้งอาจต้องปฏิบัตินอกเหนือจากหน้าที่หรือเวลาราชการ ทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ของทางราชการหรือ ประชาชน ไม่นำทรัพยากรของทางราชการมาใช้ เป็นของส่วนตัว และแสดงพฤติกรรมที่คงไว้ ซึ่งเกียรติของข้าราชการโดยไม่อน่อ้อนต่อความ ทุจริต หรือผู้มีอิทธิพล</p>	

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๓
กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ กล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียง เพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง</p> <p>คำอธิบาย</p> <p>กล้า หมายถึง ก. ไม่กลัว, ไม่ครั้นด้วยความถูกต้อง หมายถึง ก. ไม่ผิด เช่น คำตอบถูกต้อง ชอบธรรม หมายถึง ว. ถูกตามหลักธรรม ถูกตามนิตินัย</p> <p>ชอบ หมายถึง (๑) ก. ถูกต้อง เช่น คิดชอบชอบแล้ว (๒) ก. เหมาะ เช่น ชอบด้วยกาลเทศะ (๓) ก. มีสิทธิ เช่น ชอบที่จะทำได้ ทำอง หมายถึง น. ทาง, แบบ, แบบอย่าง, เช่น ทำองคงองธรรม ทำองเดียวกัน</p> <p>คลองธรรม (คู่มือการกำหนดสมรรถนะ ในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๓) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม (คู่มือการกำหนดสมรรถนะในราชการพลเรือน: คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๓) หมายถึง การดำรงตน และการประพฤติปฏิบัติตนในวิถีแห่งความดีงาม ความถูกต้อง ทั้งในกรอบของกฎหมาย</p>	<p>กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง ชอบธรรม รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบาย สิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำ ของตนเอง กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็นการกระทำผิด แม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงาน การทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยປະລາຍໄย ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิด หรือได้รับการปฏิบัติไม่เป็นธรรม ไม่หลีกเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ปฏิบัติงานตามหลักวิชา ตามหลักการ และจริยธรรม โดยไม่ประนีประนอมกับความเลวไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ให้รางวัลแก่ผู้กระทำการดี และกล้าลงโทษ ผู้กระทำการด้อยด้วยเหมาะสม เป็นธรรม ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน ใน การเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรม ชนบธรรมเนียม และเจริญประเพณี หรือละเมิดกฎหมาย เช่น การสร้างความเสียหาย แก่ชื่อเสียง และทรัพย์สิน การมีไว้ซึ่งสื่อสารมวลชน

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อภาพลักษณ์ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และเกียรติยศของความเป็นข้าราชการที่ดี พฤติกรรมตามค่านิยมกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง (รายงานการวิจัย กรณีศึกษาบุคคล ตัวอย่างและเครื่องซึ่งดัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนา พฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการที่กล้าต้านทานกับอิทธิพลหรือผลประโยชน์ทั้งที่มาจากการในหน่วยงานเอง หรือจากภายนอกที่จะทำให้ข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย หรือหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของตน ทั้งกล้าที่จะพูดและกระทำเพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ เมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และพยายามหลีกเลี่ยงไปจากสถานการณ์ ที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ซึ่งรวมถึงการหาความช่วยเหลือจากผู้มีอำนาจกว่าเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์ที่ไม่ถูกต้องขึ้น</p>	<p>อนาคต การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็น การรับกวน สร้างความรำคาญหรือเป็นการโฆษณา สินค้า ธุรกิจและบริการนอกเหนือจากที่ราชการกำหนด รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อที่ไม่เหมาะสมขณะทำงาน เช่น การเล่นพนันออนไลน์ การเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หรือดูหนังออนไลน์</p> <p>๑. ใช้ดุลพินิจอย่างมีเหตุมีผลในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำด้วยความสุจริตใจ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือประชาชน เป็นสำคัญ กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรม เช่น</p> <p>๑. ไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมาย แม้ผู้บังคับบัญชา จะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็กล้าที่จะคัดค้าน ตรวจสอบตามกระบวนการ</p> <p>๒. บันทึกการคัดค้านการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องไว้ ในรายงานการประชุมหรือในการเสนอเรื่อง แล้วแต่กรณี</p>

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๔
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ ส่วนรวม</p> <p>คำอธิบาย</p> <p>คิดถึง หมายถึง ก. นึกถึง นึกถึงด้วยใจผูกพัน ประโยชน์ส่วนรวม (วิกิพจนานุกรม ๒๒ ก.ค. ๒๕๖๒) หมายถึง</p> <p>(๑) น. สิ่งที่เป็นผลดีแก่คนส่วนใหญ่ในกลุ่ม ๆ หนึ่ง, ภาวะที่เกิดผลดีเช่นนั้น</p> <p>(๒) น. สิ่งที่เป็นผลดีแก่ประชาชนส่วนใหญ่, ภาวะที่เกิดผลดีเช่นนั้น</p> <p>(๓) น. (กฎหมาย) ประโยชน์อันเกิดจากการจัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดให้มีสิ่งสาธารณะป้องกัน, ภาวะที่เกิดประโยชน์เช่นนั้น</p> <p>(๔) น. (กฎหมาย, ไทย) ประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือประโยชน์อันเกิดจากการจัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดให้มีสิ่งสาธารณะป้องกัน หรือ ประโยชน์อื่นใดที่เกิดจาก การดำเนินการหรือ การกระทำซึ่งมีลักษณะ เป็นการส่งเสริมหรือ สนับสนุนประชาชนเป็น ส่วนรวม)</p>	<p>คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การทำงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ เช่น ไม่ใช้ความสนิทส่วนตัว ปูนบำเหน็จพิเศษแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวม ต้องเสียไป เช่น ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ ดำเนินการอันจะเป็นการสร้างการผูกมัดหรือรับว่าจะ ดำเนินการในเรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตนโดยจะใช้ มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สิน บุคลากร และเวลา ของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวมในงานและอาชีพของตน มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่ โดยคิดถึงความพากเพียรและประโยชน์ส่วนรวมของ ประชาชน ปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน คู่มือ แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานของตน หลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ประโยชน์ส่วนรวม (หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับ ผลประโยชน์ส่วนรวม, ดร.ดำรงค์ ชลสุข, ๒๕๖๑) หมายถึง หรือผลประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของ ประโยชน์ของ ปัจเจกบุคคล และไม่ใช่ ผลประโยชน์ของกลุ่มชน</p>	<p>๗. มีส่วนในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึง สิทธิและ หน้าที่ในความรับผิดชอบ</p>
<p>ประโยชน์ส่วนตัว (หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับ ผลประโยชน์ส่วนรวม, ดร.ดำรงค์ ชลสุข, ๒๕๖๑ หมายถึง ผลประโยชน์ที่บุคคลได้รับ โดยอาศัย ตำแหน่งหน้าที่ของตนเอง ผลประโยชน์จากบุคคล หรือกลุ่มบุคคล มีทั้งที่ เกี่ยวกับเงินทองและไม่ได้ เกี่ยวกับเงินทอง เช่น ที่ดิน หุ้น ตำแหน่ง หน้าที่ สัมปทาน ส่วนลด ของขวัญ หรือสิ่งที่แสดงน้ำใจ ไม่ตรี อื่น ๆ การลำเอียง การเลือกปฏิบัติ เป็นต้น ผลประโยชน์ส่วนตน (คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน, สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, ๒๕๖๐) หมายถึง ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งผลประโยชน์นี้อาจเป็นตัวเงินหรือทรัพย์สิน อื่น ๆ รวมถึงผลประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้ได้รับพึงพอใจ</p>	<p>๘. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานหรือ กิจกรรม ของชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ๙. ตัดสินใจและกระทำได้ ๆ บนพื้นฐาน ของหลักการ กฎหมาย หลักคุณธรรมที่ชอบ ธรรม โดยยึดหลัก เหตุผลของสาธารณะ ประเทคโนโลยี และมนุษยธรรม</p> <p>๑๐. สร้างความมั่นใจต่อสาธารณะชนว่าการ กระทำ ของเรามีถูกกระทำโดยผลประโยชน์ และความสัมพันธ์ส่วนตัว</p> <p>๑๑. ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพล กดดัน ต่อการ ตัดสินใจได้ ๆ ของตนหรือผู้อื่นที่ เกี่ยวข้องกับงาน ในหน้าที่ราชการ</p> <p>๑๒. หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กร หรือ บริการของรัฐเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือทำ ให้ ประชาชนขาดความไว้วางใจ</p> <p>๑๓. ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มาเพื่อ ผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะเป็นของขวัญ รางวัล หรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ และยึดคำแนะนำ เกี่ยวกับการรับของขวัญ ของกำนัล การรับรองแขก และจัดการกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน</p>

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุดความรู้การเฝ้าระวัง การทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ, สำนักงาน ป.บ.ช.)</p> <p>หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ การได้ ฯ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่อีกผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกร้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดย ไม่ สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ</p> <p>ผลประโยชน์ทับซ้อน (คู่มือการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๔)</p> <p>หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำการของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน บริษัท หรือผู้บริหารมีผลประโยชน์ ส่วนตน เข้ามาเกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง นั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อ ประโยชน์ส่วนรวม กล่าวคือการที่เจ้าหน้าที่ ของรัฐ ตัดสินใจหรือปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่ง ของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา ซึ่งมีรูปแบบ ที่ หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกัน ทั่วไปโดยไม่เห็นว่าเป็นความผิด เช่น การรับสินบน การจ่ายเงินใต้โต๊ะ การจ่ายเงินตอบแทน เพื่อให้ตนเองได้เลื่อนตำแหน่ง</p>	

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ผลประโยชน์ทับซ้อน (การขัดกันแห่งผลประโยชน์และมาตรา ๑๐๐ โดย ดร.กำชัย จงจักรพันธุ์, สำนักงาน ป.ป.ช., ๒๕๕๕)</p> <p>หมายถึง สภาพการณ์ สถานการณ์ หรือ ข้อเท็จจริง ที่บุคคลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องใช้ ดุลพินิจ ปฏิบัติ หน้าที่หรือกระทำการอย่าง หนึ่งอย่างใด ตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพื่อหน่วยงาน หรือเพื่องค์กร แต่ตนเอง ผลประโยชน์ส่วนตน เกี่ยวข้องอยู่ในเรื่องนั้น ๆ จิตสาธารณะ หมายถึง (๑) น. (Public mind, Public consciousness) คือ ความรู้สึกของ บุคคลที่มองเห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน สังคม และรู้สึกอยากเข้าไปมีส่วน ในการ ช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสาเหตุ และ หน้าที่ในการรับผิดชอบ พร้อมลงมือ ปฏิบัติ ร่วมช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ สังคมของเราร่วมกับผู้อื่น หรือเรียกง่าย ๆ ว่า เป็นน้ำใจของคนที่มีความเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่เชิงกัน และกันในสังคมด้วยความเต็มใจโดยไม่หวัง ผล ได ๆ ตอบแทน (๒) น. ความรู้สึกตระหนักของ บุคคลถึงปัญหา ที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิด ความรู้สึกที่ปรารถนา จะร่วมและมีส่วน ช่วยเหลือสังคม</p>	

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๕
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผล สัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ในการใช้ทรัพยากรของรัฐ คำอธิบาย มุ่ง หมายถึง ก. ตั้งใจ เช่น มุ่งทำความดี ตั้งหน้า เช่น มุ่งศึกษาหาความรู้ ผล หมายถึง (๑) น. สิ่งที่เกิดจากการกระทำ เช่น ผลแห่งการ ทำดี ผลแห่งการทำช้า (๒) น. ประโยชน์ที่ได้รับ สัมฤทธิ์หมายถึง น. ความสำเร็จ ในคำว่า สัมฤทธิ์ผล การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (คู่มือการกำหนดสมรรถนะ ในราชการพลเรือน : คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ.) หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดี ให้มีประสิทธิผล หรือให้สูงเกินกว่ามาตรฐานที่มีอยู่</p>	<p>มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทันตามกำหนดเวลา โดยได้ผลลัพธ์อย่างคุ้มค่า ทั้งใน ส่วนของการใช้เงิน เวลา และทรัพยากร อย่าง ประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประหยัดมากขึ้น ๑. ปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่ในกฎระเบียบที่ เป็น อุปสรรคต่อการทำงาน แต่ มุ่งเป้าหมาย ขององค์กร โดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรมว่าการ ทำงานนั้น ๆ บรรลุ เป้าหมายหรือไม่ และมี การติดตามผลเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการ ฝึก ความรู้ และนำความรู้ ความเชี่ยวชาญ ไปใช้พัฒนา ตนเองและสร้างสรรค์งานเพื่อ ส่วนรวม รวมทั้ง พยายามรักษามาตรฐานการ ทำงาน รับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่มีเหตุผล พร้อมที่จะตอบชี้แจงอย่างมีเหตุผล และ อธิบาย เหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง ความมุ่งมั่นจะปฏิบัติราชการให้หรือให้เกินมาตรฐานที่มีอยู่ โดยมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเอง หรือเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น อีกทั้งยังหมายรวมถึง การสร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ยกและท้าทายชนิดที่ “ไม่เคยมีผู้ใดสามารถกระทำได้มาก่อน” โดยเฉพาะ การบริหารงานภาครัฐในปัจจุบัน เน้นผลสัมฤทธิ์ ของการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ โดยในบางครั้ง อาจจะต้องพิจารณาตัดขั้นตอนบางอย่างที่ไม่จำเป็น ทิ้งไปบ้าง เพื่อรังสรรค์งานที่มีคุณค่าและ คุณประโยชน์อย่างแท้จริง พฤติกรรมตามค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (รายงานการวิจัย กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่าง และ เครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนา พฤติกรรม ข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง การปฏิบัติงานของ ข้าราชการที่มุ่งให้เกิด ความสำเร็จในงาน โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ของงาน เป็นหลัก ซึ่งแสดงออกโดยการตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ทั้งเป้าหมายใหญ่และแยกออก เป็นเป้าหมายย่อย มีการจัดสภาพที่จะเอื้อต่อ ความสำเร็จในงาน และจัดสภาพที่ขัดขวาง การทำงานให้สำเร็จ รวมถึงการฟันฝ่าอุปสรรค ทุกอย่างที่หวังกัน ปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ</p>	<p>๖. เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ประสานงาน กับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ ในเป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย</p> <p>๗. ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ ในการทำงาน ที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพได้ผลลัพธ์ ตามเป้าหมาย</p> <p>๘. มีมานะ พยายาม ฝ่าฟันอุปสรรค มุ่งมั่นในการ ทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย</p> <p>๙. จัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้ สำเร็จ และจัดสภาพที่ขัดขวางต่อการทำงาน เช่น การทำ ๕ส, การจัดระเบียบแฟ้มงาน, การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการ ทำงาน</p> <p>๑๐. ปฏิบัติงานและพัฒนาเพื่อให้ ได้ผลงานที่มี คุณภาพดีกว่าเดิม และมี มาตรฐานสูง</p> <p>๑๑. ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการการทำงาน ตลอดจน กฎเกณฑ์ที่ไม่ ชอบธรรม หรือเป็นอุปสรรคต่อการ ทำงานใน หน่วยงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มี คุณภาพอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ</p> <p>๑๒. ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รักษา สัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการ มีความสามัคคีในการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้ งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม</p>

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
โดยใช้ ทรัพยากรอย่างประยุกต์และคุ้มค่า ซึ่งรวมถึง ทรัพยากรบุคคล งบประมาณวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ และเวลา มีการประเมิน ติดตามการปฏิบัติงานเป็นระยะ และมีการ ปรับปรุงงานที่ทำ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในที่สุด สามารถปฏิบัติงาน ได้บรรลุเป้าหมาย	

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๖ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
หลักการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ ความรู้สึกหรือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือ เหตุผลของความ แตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกาย สถานะทาง เศรษฐกิจสังคม คำอธิบาย เป็นธรรม หมายถึง ว. ถูกต้อง ปฏิบัติหมายถึง (๑) ก. ดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผน เช่น ปฏิบัติราชการ กระทำเพื่อให้เกิดความ ช้านาญ เช่น ภาคปฏิบัติ (๒) ก. กระทำการ เช่น ปฏิบัติตามสัญญา (๓) ก. ประพฤติ เช่น ปฏิบัติสมณธรรม ปฏิบัติต่อ กัน เที่ยงธรรม หมายถึง ว. ตั้งตรงด้วยความเป็น ธรรม	ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เช่น ๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ ไม่นำความรู้สึก ส่วนตัว เช่น ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ ใน เรื่องต่าง ๆ โดยในกรณีที่ไม่ได้ต้องไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือ สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทาง การเมือง สำหรับ ในกรณีฉุกเฉินเร่งด่วน หรือมีเหตุ จำเป็น ต้องปฏิบัติต่อ กัน ที่ควรได้รับความ คุ้มครองอย่างมีเหตุมีผลเพื่อ อำนวยความสะดวก สะดวก เช่น เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือ ผู้ด้อยโอกาส

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>อคติ หมายถึง น. ความลำเอียง มี ๔ อย่าง คือ ฉันทากติ = ความลำเอียงเพราะรัก โหสกติ = ความลำเอียง เพราะโกรธ ภายนอกติ = ความลำเอียง เพราะกลัว โมฆาติ = ความลำเอียง เพราะเหลา (ป.)</p> <p>พฤติกรรมตามค่านิยมไม่เลือกปฏิบัติ (รายงาน การวิจัย กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่าง และเครื่องชี้วัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนา พฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติ หน้าที่หรือ ให้บริการแก่ผู้ที่มารับบริการ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกว่าเป็น ข้าราชการหรือคนทั่วไป ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับความรู้ และ ความใกล้ชิด ให้บริการด้วย ความสะทึก ถูกต้อง รวดเร็ว ทันกับสถานการณ์ อย่างมี น้ำใจ เมตตากรุณา และเอื้อเฟื้อ กรณีมีเหตุ จำเป็นหรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องบริการให้ผู้ใดก่อน ก็สามารถอธิบายเหตุผลให้ผู้รับบริการคนอื่น ทราบทั่วกัน</p>	<p>หรือ หากต้องเลือกที่จะบริการแก่ประชาชนผู้ อายุ่ห่างไกล และเดินทางลำบาก ก็ต้องอธิบาย ความจำเป็นให้แก่ ผู้รับบริการคนอื่น ๆ ที่รออยู่ รับทราบทั่วกัน</p> <p>๒. ให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส รักษา ประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่ จะทำได้สิ่งใด สิ่งอื่นจากใจจริง แสดงออกถึง ความห่วงใย เคราะห์ ศักดิ์ศรีของทุกคนทุก บทบาท ปฏิบัติต่อทุกคนอย่าง ให้เกียรติ</p>

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๗
ดำเนินแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ ดำเนินแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยการ รักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย</p> <p>คำอธิบาย</p> <p>ดำเนิน หมายถึง</p> <p>(๑) ก. ทรงไว้ ชูไว้ ทำให้คงอยู่ เช่น ดำเนินวงศ์ ตรากุล ดำเนินธรรม, คงอยู่ เช่น ประเทศาติ จะดำเนินอยู่ได้ด้วยความสามัคคี</p> <p>(๒) ว. ตรง, เที่ยง, มั่นคง, เช่น ไฟทองไทยทุกส่วน อยู่ดำเนินคงไว้ได้ทั้งมวล (แผงมาจาก ตรง) แบบอย่าง หมายถึง น. ตัวอย่างที่จะอ้างเป็นบรรทัดฐานได้</p> <p>รักษา หมายถึง ระวัง เช่น รักษาสุขภาพ ดูแล เช่น รักษาทรัพย์สมบัติ, ป้องกัน เช่น รักษาบ้านเมือง สงวนไว้ เช่น รักษาความสะอาด รักษาไม่ตรี</p> <p>ภาพลักษณ์ หมายถึง น. ภาพที่เกิดจากความนึกคิดหรือที่คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น จินตภาพ (อ. image)</p> <p>ดำเนิน หมายถึง ก. เป็นไป เช่น การประชุมดำเนินไปด้วยดี, ทำให้เป็นไป, เช่น ดำเนินงาน ดำเนินการ ดำเนินชีวิต</p>	<p>ดำเนินแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ดำเนินเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอน ทางศาสนา จรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่ เบียดเบี้ยน ตนเอง เบียดเบี้ยนผู้อื่นไม่เอาเปรียบ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในระบบ ประชาธิปไตย ด้วยการเคารพต่อกฎหมายและมีวินัย ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสีย เกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียงแห่งอาชีพ และ ทางราชการ ดำเนินอย่างเหมาะสม ศรัทธาและเคารพ ต่อวิชาชีพของตน พัฒนาตนเองให้มีความอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร ประยัตด ไม่ฟุ่มเฟือยเกินฐานะ ของตน รับรู้ถึงความสามารถของตน มองโลกในแง่ดี มีความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเพื่อเพื่อแผ่ แก่บุคคลอื่น ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรม ประเพณีที่ดี งาม ของสังคมไทยเพื่อสืบสานด้วยความเป็นไทย ให้ดำเนินอยู่อย่างยั่งยืน

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ชีวิต หมายถึง น.ความเป็น, ตรงข้ามกับ ความตาย</p> <p>เกียรติศักดิ์ หมายถึง น. เกียรติ, เกียรติตามฐานะของแต่ละบุคคล</p>	<p>๙. เพชรปัลยาอย่างรู้เท่าทัน และควบคุม อารมณ์ มีสติสัมปชัญญะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยวิธี ที่เหมาะสม</p> <p>๑๐. ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการ รำงศักดิ์ ด้วย ความถูกต้อง ชอบธรรม อุทิศแรงกาย แรงใจ ผลักดัน การกิจหนักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย ๑๑. สำนึกรอยู่เสมอ ในการเป็นข้าราชการที่จะต้อง ประพฤติปฏิบัติ ตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ ศรัทธาของประชาชน</p> <p>๑๒. ดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของชาติ และ สาธารณะ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของ ประชาชน</p>

แนวทางการปฏิบัติงานทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๑. ยึดมั่นในจริยธรรม และยืนหยัดกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้องและ เป็นธรรม	<ul style="list-style-type: none"> 👉 ตระหนัก และยึดมั่นในคุณ ความดี และ ประพฤติปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับคำสอน หรือหลัก ปฏิบัติของศาสนา และ ให้ เหมาะสม ในฐานะที่เป็น ข้าราชการ 👉 ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลัก ความถูกต้องตาม หลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง 👉 ปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดง ความคิดเห็น หรือทักษะเมื่อ พบร่วมมือ การกระทำในสิ่ง ที่ไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> 👉 ประพฤติปฏิบัติตามความพึง พอกใจ ส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงหลักและ คำสอนของ ศาสนา หรือความ เหมาะสมในการเป็น ข้าราชการที่ดี 👉 ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลัก กฎหมาย หลักวิชาการ และแนว ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง 👉 ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อ พบรู้เห็น ว่ามีการกระทำในสิ่งที่ไม่ ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม
๒. มีจิตสำนึกที่ดีและ รับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติ หน้าที่ ด้วยความ รวดเร็ว โปร่งใส และ สามารถ ตรวจสอบ ได้	<ul style="list-style-type: none"> 👉 ตระหนัก ในบทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบ ทั้งในหน้าที่ราชการ และการเป็นข้าราชการที่ดี 👉 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลัง ความสามารถและกล้ารับผิดชอบ ในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจาก การปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อม รับการตรวจสอบจากบุคคลหรือ หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบ 👉 เสียสละและอุทิศตนในการ ทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> 👉 ประพฤติปฏิบัติและปฏิบัติ หน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่ อาจเกิดขึ้นต่องาน ต่องค์กรต่อ รัฐบาลต่อประชาชน หรือต่อ ประเทศชาติ 👉 ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อ พบรู้เห็นว่ามีการกระทำที่ขาดความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส

แนวทางการปฏิบัติงานทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๓. แยกเรื่องส่วนตัว ออกจากตำแหน่ง หน้าที่ และ ยึดถือ ประโยชน์ส่วนรวม ของประเทศไทย เหนือกว่าประโยชน์ ส่วนตน	👍 ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ของราชการ ประชาชน หรือประเทศชาติเป็นหลัก	👎 ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติ ต่อผู้ร่วมปฏิบัติงาน ต่องค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่ำประเทศไทย 👎 ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ของตัวเองมากกว่าคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม 👎 ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่นำความคิดเห็นส่วนตัวมาใช้ปัปนกับการปฏิบัติหน้าที่
๔. ละเว้นจากการ แสวงหาประโยชน์ ที่มิชอบโดยอาศัย ตำแหน่งหน้าที่และไม่ กระทำการอันเป็น ^{การ} ขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนและ ประโยชน์ส่วนรวม	👍 ละเว้นการเรียกรับหรือดำเนินการอื่นใด ที่ประสงค์จะให้ตนเองได้รับประโยชน์ ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่	👎 ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับยอมรับ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน 👎 กระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลือบแคลง sangsāya ว่าเป็นการ เอื้อประโยชน์ โดยมิชอบให้ตนเอง หรือบุคคลอื่น 👎 ใช้อำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งกลั่นแกล้ง ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย 👎 ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่นำตำแหน่งหน้าที่ไปใช้ แสวงหาประโยชน์ส่วนตน

แนวทางการปฏิบัติงานทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๔. เคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา	<p>👉 ตระหนัก เคารพ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ ในฐานะประชาชนชาวไทย</p> <p>👉 ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกำหนด และทักษะ เมื่อพบว่ามีการกระทำที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>👉 ใช้ช่องว่างของกฎหมาย/ ระเบียบกระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลื่อนแคลง สงสัย ว่าเป็นการไม่เชื่อสัตย์สุจริต</p> <p>👉 กระทำการละเว้นหรือละเมิดกฎหมาย ทั้งในการปฏิบัตรราชการ และการดำเนินชีวิตส่วนตัว</p> <p>👉 ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่เป็นการละเว้นหรือละเมิดการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย</p>
๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอธิบายศัยที่ดี และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม	<p>👉 ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ จะได้รับทั้งทางตรง และทางอ้อม</p> <p>👉 ให้บริการและอ่านวิเคราะห์ความต้องการของผู้มาติดต่อราชการ ด้วยอธิบายศัยที่ดี สุภาพ และสร้างความประทับใจให้แก่ประชาชน ผู้มาขอรับบริการด้วยน้ำใส่ใจจริง</p>	<p>👉 ปฏิบัติหน้าที่โดยนำความเชื่อส่วนตัวทางการเมืองมาใช้ในการเลือกปฏิบัตรราชการในเรื่องต่าง ๆ</p> <p>👉 แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง</p> <p>👉 มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม</p>

แนวทางการปฏิบัติตนเองทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๗. ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด ราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนินช้า และใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีอำนาจต่อเป็นสำคัญ	 ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด ให้บริการผู้มีอำนาจต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีอำนาจต่อเป็นสำคัญ	 เรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้มีอำนาจต่อขอข้อมูลข่าวสาร ปกปิด บิดเบือนข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารที่ให้บริการแก่ผู้มีอำนาจต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่เป็นการล่วงหรือละเมิด การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือทำให้ผู้มีอำนาจต่อราชการได้รับความเสียหาย
๘. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด	 ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย อย่างดีที่สุด รักษาและพัฒนามาตรฐานการทำงานที่ดี เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น	 ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ระบุไว้หรือกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ จนไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ของงาน ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ หรือตามความพึงพอใจส่วนตัว

แนวทางการปฏิบัติงานทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๙. ยึดมั่นในการปกคลองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<ul style="list-style-type: none"> 👉 ตระหนักและยึดมั่นในหลักการของการปกคลองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 👉 รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และ/หรือประกอบการพิจารณาการพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น 👉 ปฏิบัติหน้าที่โดยสามารถอธิบายเหตุผล ในเรื่องต่าง ๆ ข้อมูลที่จำเป็นให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบด้วย 👉 การปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก จะต้องให้ความสำคัญแก่ความคิดความเห็นของเสียงส่วนน้อยด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> 👉 แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลื่อบแคลงสงสัยว่าเป็นการต่อต้านการปกคลองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 👉 ใช้อำนาจบังคับหรือแสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลื่อบแคลงสงสัยว่าเป็นการกดดันให้เพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้อื่น ปฏิบัติตามความต้องการของตน 👉 ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็น ว่ามีกระทำที่ไม่จริงถูกดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

แนวทางการปฏิบัติงานทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๑๐. เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและรักษาภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม	<ul style="list-style-type: none"> 👉 ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ ตามประมวลจริยธรรม 👉 ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ 👉 ตระหนักอยู่เสมอว่าตนของอยู่ในฐานะ ข้าราชการ ต้องดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีรักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของข้าราชการ และส่วนราชการของตน 👉 ตักเตือนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหากพบเห็นว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการทำลายชื่อเสียง หรือภาพลักษณ์ของราชการ 	<ul style="list-style-type: none"> 👉 ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับประมวลจริยธรรม